

EGK 419 DEĞERLER EĞİTİMİ I. HAFTA DR. MEHMET ALI ÇALGAN

Değerler Eğitime Giriş

AHLAKIN TARİFİ VE ÖNEMİ

Güzel ahlâk, kısaca insanî ilişkilerin iyi olmasıdır.

Klasik tarife göre ahlak, davranışların, bir kişiden, düşünüp taşınmaya gerek duymadan kolayca çıkmasını sağlayan bir kabiliyettir. Dolayısıyla ahlak hazmedilmeli ve insan tabiatının bir parçası olmalıdır.

AHLAKIN TARİFİ VE ÖNEMİ

Ahlak, insanın fitratındaki, kötülük yönünün arındırılması ve iyilik yönünün geliştirilmesi ve böylece insanlar arası ilişkilerin barışçıl bir biçimde sürdürülmesi için, ilâhî inâyet ve insânî deneyimlere dayalı olarak oluşturulmuş bulunan, insanların ve vicdanların çoğunluğunun değerini/önemini/faydasını kabul ettiği, (erdemli) düşünsel ve duygusal huylar/haller, (faydalı) davranışsal ve eylemsel etkinlikler ve bunların gerçekleşmesine yönelik değerlerdir. (Cafer Sadık Yaran, Ahlak ve Etik (İstanbul: Rağbet Yayınları, 2016), 9.)

TEMEL AHLAKÎ DEĞERLER

TEMEL AHLAKÎ DEĞERLER

TEMEL AHLAKÎ DEĞERLER

Güzel ahlakı oluşturan başlıca erdemler şunlardır:

Alçakgönüllülük	Merhamet
Hoşgörü	Hayâ
Sevgi	Dürüstlük
Saygı	Adalet
Cömertlik	Kanaat
Yardımseverlik	Sorumluluk

GÜNÜMÜZDE AHLAK

Günümüzde aileden ekonomiye, idareden sosyal hayata hayatın her sahasında çok ciddi boyutlarda ahlakî problemler ortaya çıkmıştır. Ailelerde huzursuzluklar, israf, yolsuzluk, ticari hayatta dürüstlüğün yitirilmesi, gelir dağılım eşitsizlikleri, yardımlaşma ve toplumsal sorumluluk bilincinin kaybolması, görevlendirmelerde liyakata bakılmaması, mültecilere karşı duyarsızlıklar gibi konular hep ahlak eksenli problemlerdir.

GÜNÜMÜZDE AHLAK

Dünya Değerler Araştırması (World Values Survey) sonuçlarına göre Türkiye’de toplumsal güven seviyesi oldukça düşüktür. “İlk defa karşılaştığınız bir insana güvenir misiniz?” sorusuna %22 oranında olumlu, %77 oranında olumsuz cevap verilmiştir.

(<https://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>)

GÜNÜMÜZDE AHLAK

Transparency International (Uluslararası Şeffaflık) isimli bir kuruluş tarafından hazırlanan şeffaflık endeksine göre Türkiye'nin 2019 senesi için şeffaflık notu yüz üzerinden otuz dokuzdur (39/100). Bu not ile 198 ülke arasında şeffaflık konusunda 91. sırada yer almaktadır. Bu not ülkedeki yolsuzluk seviyesini ölçmektedir.

(<https://www.transparency.org/en/cpi>)

DEĞERLER EĞİTİMİ

Ahlakî erdemlerin kazanılmasında eğitimin tesiri büyüktür. Çocuğun küçük yaşta alacağı değerler eğitimi, onun ileri yaşlarda sahip olacağı karakteri ve ahlakı belirleyecektir. Bu sebeple, insan ilişkileri iyi olan, güzel davranışlar sergileyen, güzel ahlak sahibi bireyler yetişmesi için değerler eğitimi zorunludur.

DEĞERLER EĞİTİMİ

Dünyada yaşanan ahlakî krizler değerler eğitimini gündeme getirmiştir.

Çocuklarda özellikle yardımseverlik, sorumluluk, sırasını bekleme, paylaşma, saygı, işbirliği, hoşgörü gibi değerler önceliklidir.

AHLAKIN İNANÇLA TEMELLENDİRİLMESİ

Ahlakın güçlenmesi için inançla temellendirilmesi gerekir.

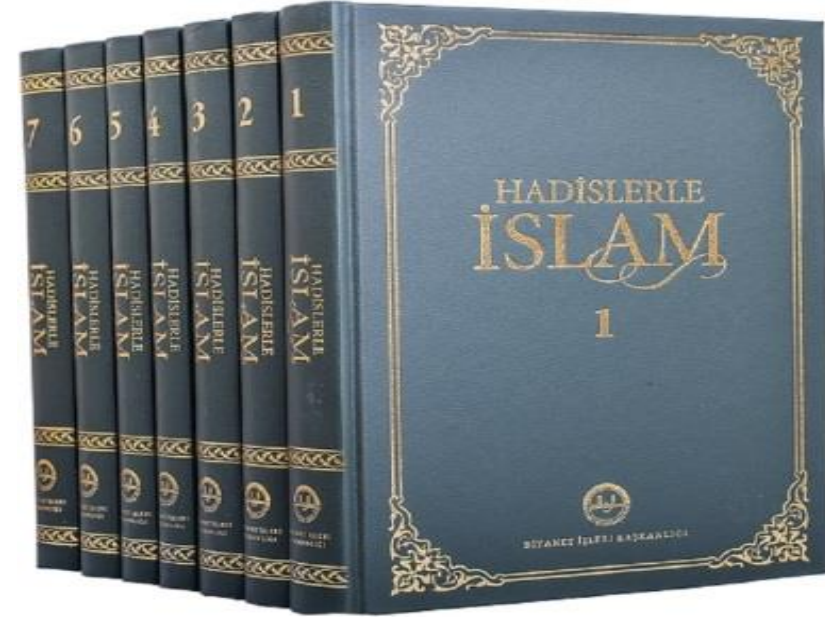
“Kıyamet günü müminin mizanında güzel ahlâktan daha ağır bir şey yoktur. Muhakkak ki Allah söz ve fiilleri çirkin kimselere son derece öfkelenir.” (Tirmizî, Birr, 62)

Hiçbir baba, evlâdına güzel terbiyeden daha üstün bir hediye vermemiştir. (Tirmizî, Birr, 33)

GÜZEL AHLAK

Türkiyedeki akademik ünvana sahip Hadis hocaları tarafından yazılan ve Diyanet işleri Başkanlığı tarafından basılan Hadislerle İslam isimli yedi ciltlik eser alanında önemli bir kaynaktır. Her konunun **Kuran- Sünnet- Siyer** ışığında ve çok akıcı bir dille anlatıldığı, güncel bir çalışma olup önemli bir başvuru kaynağıdır. Bu eserin 3. cildinde yer alan güzel ahlakla ilgili bölümlerden istifade edeceğiz.

<https://hadislerleislam.diyamet.gov.tr/>

ÖZET

- 1.Ahlakın tarifi ve önemi
- 2.Temel Ahlakî Değerler
- 3.Günümüzde Ahlak
- 4.Değerler Eğitimi